

Prologus

prius fimo habitus ē dixit ad eū. Declina paulisper ⁊ sede hic vocans eū noie suo. Qui diuertit ⁊ sedit. Tollēs autē booz decē viros de seniorib⁹ ciuitatis: dixit ad eos. Sedete hic: Quib⁹ residentib⁹ locut⁹ est ad p̄pinquum. Partē agri fratris nr̄i elimelech vendet noemi que reuerſa ē de regiōe moabitide: qđ audire te volui ⁊ tibi dicere corā cūctis ſedentibus ⁊ maiorib⁹ natu de p̄plo meo. Si vis poſſidere iure p̄pinquitatē eme ⁊ poſſide. Si autē diſplicet tibi hoc ipſm̄ indica mihi vt ſciā qđ facere debeā. Null⁹ em̄ eſt p̄pinqu⁹ excepto te qđ prior es: ⁊ me qđ ſcđs ſum. Et ille reſpondit. Ego agrū emā. Cui dixit booz. Qñ eme ris agrū de manu mulieris: ruth quoq; moabitidem que vxor defuncti fui debes accipere vt ſuscites nomen p̄pinqui tui in hereditate ſua. Qui r̄ndit. Cedo tui p̄pinquitatis. Neq; em̄ poſteritatem familie mee delere debeo. Tu meo vttere p̄uilegio qđ me libēter carere p̄fitcor. Hic autē erat mos antiquit⁹ in iſrl̄ inter p̄pinquos: vt ſi qñ alter alteri ſuo iuri cederet vt eēt firma conſeſſio: ſoluebat hō calciamentū ſuum ⁊ dabat p̄pinquo ſuo. Hoc erat testimoniū conſeſſionis in iſrl̄. Dixit q̄ p̄pinquo ſuo booz. Tolle calciamentū. Quod ſtati ſoluit de pede ſuo. Et ille maiorib⁹ natu ⁊ vniūſo populo: teſtes vos inq̄t eſtis hodie qđ poſſederim om̄ia que fuerūt elimelech ⁊ chelion ⁊ maalon tradente noemi: ⁊ ruth moabitide ⁊ vxorē maalon in cōiugiū ſumpſerim vt ſuscitem nomē defuncti in hereditate ſua ne vocabulū eius de familia ſua ac fratrib⁹ ⁊ populo deleatur. Vos inquā hui⁹ rei teſtes eſt. Reſpondit om̄is popul⁹ qđ erat in porta ⁊ maioribus natu. Nos teſtes ſum⁹. Faciat dñs hanc mulierē que ingredit⁹ domū tuā ſic rachel et lyam que edificauerūt domū iſrl̄: vt ſit exemplū virtutis in eſſrata ⁊ habeat celebre nomen in bethleē. Fiatq; dom⁹ tua ſicut dom⁹ phares que thamar peperit iude: de ſemine qđ tibi dederit dñs ex hac puella. Tulit itaq; booz ruth ⁊ accepit vxorē: ingreſſus ē ad eaz: et dedit illi dñs vt cōciperet ⁊ pareret filiū. Dixēruntq; mulieres ad noemi. Videt⁹ dñs qui nō ē paſſus vt deficeret ſucceſſor familie tue: ⁊ vocaret nomē ei⁹ in iſrl̄: ⁊ habeas qđ conſolatur aīaz tuā ⁊ enutriet ſenectutē. Venuru em̄ tua nat⁹ ē qđ te diliget: et multo tibi melior eſt qđ ſi ſeptē haberes filios. Suſceptūq; noemi puerū poſuit in ſinu ſuo: ⁊ nutricis ac gerule fungebatur officio. Vicine autē mulieres cōgratulātes ei ⁊ dicētes: nat⁹ tibi ē fili⁹ noemi: vocauerūtq; nomē ei⁹ obed. Hic ē pater iſai patris dauid. He ſunt generationes phares. Phares genuit eſrom. Eſrom genuit aram.

Aram genuit aminadab. Aminadab genuit naaſon: Naaſon genuit ſalmon. Salmon genuit booz. Booz genuit obed. Obed genuit iſai. Iſai genuit dauid regem.

Explicit liber Ruth.
Incipit p̄logus ſancti Hieronymi in libros Regum.

Viginti et
duas litteras eē apđ
hebreos ſyroꝝ qđ lin
gua ⁊ chaldeoz ⁊ te
ſtaꝝ que hebreꝝ mag
na ex p̄te conſinis eſt
na ⁊ ipſi vigintiduo

elementa hnt: eodē ſono. ſ. diuerſis caracte
ribus. Samaritani etiā pentateucū moysi to
tidem litteris ſcriptitāt: figuris tm̄ ⁊ apicib⁹
diſcrepātes. Certūq; eſt eſdras ſcribā legisq;
doctozē poſt captā hieroſolymā ⁊ inſtaurati
onē templi ſub zorobabel alias litteras rep
perit quib⁹ nūc vtimur: cū ad illud vſq; tē
pus ijdē ſamaritanozū ⁊ hebreozum caracte
res fuerint. In libro quoq; numeroꝝ hec ea
dem ſupputatio: ſub leuitarū ac ſacerdotum
cēſu myſtice oñdiť. Et nomē dñi tetragrama
ton in q̄buſdā grecis voluminib⁹ vſq; hodie
antiq̄s ex p̄ſſum litteri inuenim⁹. Sed ⁊ pſal
mi triceſimus ſext⁹ ⁊ cēteſimus decim⁹ ⁊ cen
teſim⁹ vndecim⁹ et cēteſim⁹ decimus octau⁹
⁊ centeſim⁹ qđ drageſim⁹ qđ r̄: qđ qđ diuſo ſcri
bant metro: tm̄ eiufdē nmeri texunt alpha
beto. Et hieremie lamētatiōes. ⁊ oratio eius
ſalomonis quoq; i fine puerbia: ab eo loco i
qđ ait. Mulierē forte quis inueniet: eiſdē al
phabētis vel incisionib⁹ ſupputant. Porro
qñq; lre duplices apud hebreos ſunt: caph
men: nun: phe: ſade. Aliter em̄ ſcribunt per
has p̄ncipia medietateſq; verborum: aliter ſi
nes: vñ ⁊ a pleriq; libri duplices eſtimantur
ſamuel: malachim: dabreiamim: eſdras: hic
remias cū cynoth. i. lamentatiōib⁹ ſuis. Quō
igif vigintiduo elemēta ſūt p̄ qđ ſcribim⁹ hebra
ice om̄e qđ loq̄mur: ⁊ eozū initijs vox huma
na cōprehendit: ita vigintiduo volumina ſup
putant. quib⁹ qđ ſi lris ⁊ exordijs i dei doctri
na tenera adhuc ⁊ lactēs viri iuſti erudit in
fantia. Prim⁹ apud eos liber vocat b̄reſitb:
quē nos geneſim dicim⁹. ſcđs elleſmoth qđ ex
odus appellat. tert⁹ vagera. i. leuitic⁹. qđ r̄
vagedaber: quē numex vocam⁹. qđ r̄ eilead.
dabarim: qđ deuteronimiū p̄notat. Hi ſūt qñ
qđ libri moysi: qđ p̄p̄ie thorath. i. legē appel
lant. Scđm p̄phetaꝝ ordinē faciūt ⁊ incipiūt

Regum

a Iesu filio naue: qui apud illos Iosue bennun
dicitur. Deinde subterunt sopthim. i. iudicuz li-
brū et in eundē compingūt ruth: quia in dieb⁹
iudicū facta ei⁹ narrat historia. tertio sequit⁹
samuel: quē nos regnorū p̄mū et scdm dicim⁹
q̄rt⁹ malachim. id est. regū: q̄ tertio et q̄rto re-
gnorū volumine cōtinet. Meliusq; multo ē
malachim. i. regum: q̄ malacoth. i. regnorū
dicere. Nō enī multarū gentium describit re-
gna. sed vni⁹ israelitici ppli q̄ tribub⁹ duode-
cim cōtinet. q̄nt⁹ ē esaias. vj. hieremias. viij.
ezechiel. viij. liber duodecim p̄phetarū: qui
apud illos vocat tharea'ra. Tertio ordo: agi-
ographa possidet. Et prim⁹ liber incipit a iob
scds a dauid quē q̄ncq; incisionib⁹ et vno psal-
morū volumine cōprehēdūt. tertio ē salomō:
tres libros hñs. puerbia. que illi pabolos. i.
masloth appellāt. q̄rt⁹ ecclesiasten. i. coeleth
q̄nt⁹ ē canticū canticorū. quē titulo syrachyrim
p̄notant. vj. ē daniel. vij. danielamin. i. xba
diarū qd significātius chzonicon toti⁹ diuie
historie possim⁹ appellare: q̄ liber apud nos
paralipomenon p̄m⁹ et scds inscribit. viij. es-
dras: q̄ et ipse sicut apud grecos et latinos in
duos libros diuisus ē. ix. hester. Itq; ita sūt
piter veteris legis libri vigintiduo. i. moyfi
q̄ncq;. et p̄phetarū octo. agiographorū nouē.
Quāq; nonnulli ruth et cynoth inter agiogra-
pha scriptitent et hos libros in suo putent nu-
mero supputandos: ac p hoc esse p̄fice legis li-
bros viginti quatuor: q̄s sub numero viginti q̄-
tuor seniorū apocalipsis iohānis inducit: ad-
orātes agnuz et coronas suas p̄stratis vultu-
bus offerētes: stātib⁹ corā q̄tuor animalibus
oculatis añ et retro. id ē. in p̄teritū et in futurū
respicientib⁹. et indefessa voce clamātib⁹: san-
ctus. sanct⁹. dñs de⁹ om̄ipotēs q̄ erat
et q̄ ē. et q̄ ventur⁹ ē. Sic plog⁹ scripturarū:
quasi galeati p̄ncipiū oibus libris q̄s de he-
breo vertim⁹ in latinū conuenire pōt. vt scire
valeam⁹ q̄cqd extra hos ē in apocripha eē
ponendū. Igit sapiētia que vulgo salomōis
inscribit: et iesu filij syrach lib: et iudith. et to-
bias. et pastor nō sunt in canone. Machabe-
orū p̄mū librū hebraicū repperi. Scds grec⁹
ē: qd ex ipa phrasi p̄bari pōt. Que cuz ita se
habeāt: obsecro te lector ne laborē meū repre-
hensionē esties antiq̄. In tabnaclo dei offert
vnusquisq; qd pōt. Alij aurū et argentum et
lapides p̄ciosos: alij byssum et purpurā et coc-
cum offerūt et hyacinthū. Nobiscū bene agif
si obtulerim⁹ pelles et caprarum pilos. Et tñ
ap̄s cōtēpibiliora nra magi necessaria iudi-
cat. Tñ et tota illa tabnacū pulcritudo et per
singulas spēs ecclie p̄nti futureq; distinctio
pellib⁹ regif et cilitijs: ardorēq; solis et iniuri-

am imbrū ea q̄ viliora sunt phibēt. Lege er-
go p̄mū samuel et malachim meū. Deū iquā
meū. Quidqd enī crebri⁹ vertēdo et emēdan-
do solliciti⁹ et didicim⁹ et tenem⁹: nrm ē. Et cū
intellereris qd antea nesciebas. vel interp̄tē
me estimato si grat⁹ es: vel paraphrasten si in-
grat⁹: q̄q; mihi oino p̄sciis nō sum. mutasse
me quippiā de hebraica xitate. Certes incre-
dulus es. lege grecos codices et latinos et cō-
fer cū his opusculis q̄ uup emēdaui⁹ et vbi
cūq; discrepare int se videri inroga quēlibz
hebreorū: cui magis accomodare debeas fi-
dem: et si nra firmauerit putog eū nō estimes
cōiectorē vt in eodē loco mecū sicut diuariat
S; et vos famulas christi rogo q̄ dñi discum-
bentis p̄ciosissima fidei myrtha vngit caput
q̄ neq; saluatorē q̄rit in seculcro q̄b⁹ iaz ad
p̄res christus ascēdit: vt p̄ latrātes canes qui
aduersum me rabido ore descuiūt. et circueūt
ciuitatē atq; in eo se doctos arbitrant: si alijs
detrahāt orōnū vfaruz clypeos opponatis.
Ego sciēs humilitatē meā. illi⁹ semp sentētie
recordabor. Dixi custodiā vias meas. vt nō
delinquā in lingua mea. Posui ori meo custo-
diā: cū cōsisteret p̄tor adūsuz me. Obmutui
et humiliat⁹ sum: et filui a bonis.

Explicit prologus. Incipit liber
samuelis p̄mus. Caplin. I

Huit vir
vnus de ramatha
im sopthim de mō/
te effraim. et nomen
eius helchana: fili-
us hieroboaz. filij
heliu. filij thou. fi-
lij suph effrateus: et habuit duas vxores: no-
men vni anna. et nomē secunde fenenna. Fue-
rūtq; fenēne filij. anne aut nō erant liberi. Et
ascēdebat vir ille de ciuitate sua statutis die-
bus vt adoraret et sacrificaret dño exercituz
in sylo. Erant aut ibi duo filij heli: ofni et phi-
nees sacerdotes dñi. Venit ḡ dies et immola-
uit helchana: deditq; fenēne vxori sue et cum-
ctis filijs et filijs p̄tes. Anne aut dedit p-
tem vnā trist: qz annā diligebat. Dñs autez
p̄cluserat vuluā ei⁹. Affligebat quoq; eā emu-
la eius: et vehemēter angebat: intñ vt expo-
braret: qz dñs p̄cluserat vuluā ei⁹. Sicq; fa-
ciebat p̄ singulos annos cū redeūte tpe ascē-
derēt ad templū dñi: et sic puocabat eā. Por-
ro illa flebat: et nō capiebat cibū. Dixit ergo
ei helchana vir su⁹. Anna cur fles: et q̄renon
comedis et quāobrē affligit cor tuū. Quāqd n̄